

Seurattu SDK 541/2022 saakka.

13.12.2013/957

Laki ajoneuvojen katsastustoiminnasta

Katso tekijänoikeudellinen huomautus [käyttöehdoissa](#).

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Soveltamisala

Tässä laissa säädetään ajoneuvojen katsastustoimintaa ja sen edellyttämän jatkokoulutuksen antajaa koskevista vaatimuksista sekä katsastustoiminnan valvonnasta.

Ajoneuvon tyyppihyväksynnän ja yksittäishyväksynnän järjestämisestä säädetään erikseen.

2 §

Lain soveltaminen puolustusvoimissa

Puolustusministeriön asetuksella säädetään, mitkä sotilasajoneuvot katsastetaan tässä laissa tarkoitetussa katsastustoimipaikassa ja mitkä sotilasajoneuvot puolustusvoimat katsastaa itse, sekä puolustusvoimien suorittaman katsastuksen ja katsastuspaikan muista vaatimuksista.

Puolustusvoimissa katsastuksia suorittavan ajoneuvotarkastajan peruskoulutusvaatimuksiin ja luotettavuuteen sovelletaan tämän lain säännöksiä. Puolustusministeriön asetuksella säädetään puolustusvoimien ajoneuvotarkastajalta edellytettävästä puolustusvoimien antamasta jatkokoulutuksesta sekä puolustusvoimissa myönnettävien tarkastajaoikeuksien luokituksesta ja voimassaolosta.

3 § (15.1.2021/83)

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

- 1) *katsastuksella* ajoneuvolaissa (82/2021) tarkoitettuja ajoneuvon katsastuksia;
- 2) *katsastajalla* henkilöä, jolla on oikeus suorittaa katsastuksia;
- 3) *kevyellä ajoneuvolla* M₁-luokan ajoneuvoa, jonka kokonaismassa on enintään 3,5 tonnia, sekä N₁-, L-, O₁- ja O₂-luokan ajoneuvoa ja maastoajoneuvoa;
- 4) *raskaalla ajoneuvolla* M₁-luokan ajoneuvoa, jonka kokonaismassa on yli 3,5 tonnia, sekä N₂-, N₃-, M₂-, M₃-, O₃-, O₄-, T- ja C-luokan ajoneuvoa, liikennetraktoria ja

moottorityökonetta;

5) *katsastuspalvelurekisterillä* Liikenne- ja viestintäviraston automaattisen tietojenkäsittelyn avulla pitämää julkista rekisteriä katsastusluvan haltijoista ja niiden katsastuspalveluihin liittyvistä asioista.

Edellä 1 momentin 3 ja 4 kohdassa tarkoitetuista ajoneuvoluokista säädetään ajoneuvolaissa.

2 luku

Katsastuslupa

4 §

Lupavaatimus

Jollei 5 §:stä muuta johdu, katsastustoimintaa saa harjoittaa vain se, jolle on myönnetty tässä laissa tarkoitettu lupa (*katsastuslupa*).

5 § (15.1.2021/83)

Ilman katsastuslupaa suoritettavat katsastuksen osat

Myös muu kuin se, jolle katsastuslupa on myönnetty (*tarkastuspaikka*), voi suorittaa:

- 1) pakokaasupäästöjen tarkastuksen;
- 2) ajoneuvon ja ajoneuvoyhdistelmän paineilmajarrujen ja sähköohjattujen paineilmajarrujen suorituskyvyn ja jarrutehon tarkastuksen sekä siihen kuuluvan jarrujen yhteensovittamisen tarkastuksen;
- 3) kytkentälaitteen tarkastuksen;
- 4) nopeudenrajoittimen toiminnan tarkastuksen.

Tarkastuspaikalla on oltava käytettävissään tarvittavat toimitilat, riittävä tarkastuslaitteisto sekä pätevä ja asiantunteva henkilöstö.

Liikenne- ja viestintävirasto valvoo tarkastuspaikkoja ja voi antaa niille huomautuksen tai varoituksen, jos:

- 1) tarkastuspaikalla ei ole käytettävissä tarvittavia toimitiloja;
- 2) tarkastuspaikalla ei ole käytettävissä riittävää tarkastuslaitteistoa;
- 3) tarkastuslaitteiden huolto tai mittatarkkuuden tarkastus on laiminlyöty; taikka
- 4) tarkastuksia ei ole suoritettu asianmukaisesti.

Liikenne- ja viestintävirasto voi päättää, ettei tarkastuspaikan tarkastuksia hyväksytä, jos varoituksesta huolimatta 3 momentissa tarkoitettuja puutteita tai laiminlyöntejä edelleen esiintyy.

Rikosoikeudellisesta virkavastuusta säädetään 52 §:ssä.

5 a § (15.1.2021/83)

Tarkastuspaikan velvollisuudet

Pakokaasupäästöjen, kytkentälaitteen ja nopeudenrajoittimen tarkastuspaikan on tehtävä ennen toiminnan aloittamista ilmoitus Liikenne- ja viestintävirastolle. Edellä 5 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetun tarkastuksen saa suorittaa vain tarkastuspaikka, joka on ajoneuvolain 182 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitetun A-luvan haltija.

Edellä 1 momentissa tarkoitetusta tarkastuksesta on annettava tarkastuksen tuloksen osoittava todistus esitettäväksi katsastuksessa. Todistuksessa on oltava vähintään ajoneuvon yksilöintitiedot, tiedot tarkastuspaikasta, päiväys sekä tarkastajan allekirjoitus ja nimenselvennys. Pakokaasupäästöjen tarkastuksesta annettavasta todistuksesta on käytävä lisäksi ilmi mittalaitteen tulostamat, mittauksessa käytetyt pyörintänopeudet sekä muut vastaavat pakokaasupäästöjen tarkastamista koskevat tiedot, joista voidaan todeta, että tarkastuksessa on noudatettu pakokaasupäästöjen tarkastamista koskevia määräyksiä.

Jos pakokaasupäästöjen, paineilmajarrujen tai sähköohjattujen paineilmajarrujen tarkastuksista taikka nopeudenrajoittimen toiminnan tarkastuksesta on katsastukseen mennessä kulunut enemmän kuin kolme kuukautta tai sitä ei ole suoritettu lainkaan, tarkastus suoritetaan katsastuksen yhteydessä.

Jos Liikenne- ja viestintävirasto on 5 §:n 4 momentin nojalla päättänyt, ettei tarkastuspaikan suorittamia tarkastuksia hyväksytä, tarkastuspaikan antamaa todistusta ei pidetä hyväksyttävänä.

Katsastuksessa voidaan suorittaa pakokaasupäästöjen ja paineilmajarrujen tarkastuksia sekä nopeudenrajoittimen toiminnan tarkastuksia tarkastuspaikan mittausten tai tarkastusten oikeellisuuden toteamiseksi, jolloin katsastuksessa suoritettu tarkastus on ratkaiseva. Katsastuksessa voidaan tarkastaa myös kytkentälaitte.

6 § (15.3.2019/317)

Katsastuslupa

Katsastuslupa myönnetään hakemuksesta, ja se oikeuttaa kevyiden ja raskaiden ajoneuvojen määräaikaais-, valvonta-, rekisteröinti-, muutos- ja kytkentäkatsastuksiin.

7 § (15.3.2019/317)

Katsastusluvan myöntämisen edellytykset

Katsastusluvan myöntämisen edellytyksenä on, että:

- 1) hakijalla on oikeus harjoittaa elinkeinoa Suomessa;
- 2) hakija ei ole konkurssissa ja, jos hakija on luonnollinen henkilö, hän on täysi-ikäinen eikä hänen toimintakelpoisuuttaan ole rajoitettu;
- 3) hakija on luotettava;
- 4) hakijan toiminta on järjestetty siten, ettei hakijan harjoittama muu ajoneuvoihin liittyvä toiminta kuin katsastustoiminta vaikuta katsastuksen lopputulokseen;
- 5) hakija pystyy varmistamaan toiminnan riittävän korkean laadun, ja hakijalla on laadunhallintajärjestelmien vaatimuksia koskevan standardin SFS-EN ISO 9001:2008 tai tätä uudemman kyseisen standardin vaatimukset täyttävä, akkreditoidun sertifiointielimen sertifioima riittävän laaja laadunhallintajärjestelmä, jossa on otettu huomioon katsastustoiminnalle säädetyt ja määrätyt vaatimukset taikka standardin SFS-EN ISO/IEC

17020:2012 tai tätä uudemman kyseisen standardin vaatimukset täyttävä akkreditoitu laatujärjestelmä;

6) hakijalla on asianmukaiset yhteydet liikenneasioiden rekisteriin.

Katsastuslupaa ei myönnetä, jos hakemuksesta tai olosuhteista muuten käy ilmi, että hakemukseen liittyvät järjestelyt on tehty katsastuslupan edellytyksiä koskevien säännösten kiertämiseksi.

8 § (15.3.2019/317)

Lupa raskaiden ajoneuvojen katsastukseen poikkeuksellisin edellytyksin

Jos seudun raskaiden ajoneuvojen katsastuspalvelujen tarjonta on puutteellista, Liikenne- ja viestintävirasto voi myöntää poikkeuslupan raskaiden ajoneuvojen katsastuksiin katsastuslupan haltijalle, jonka toimipaikan tilat tai laitteet eivät vähäisiltä osin täytä raskaiden ajoneuvojen katsastuksiin kohdistuvia tässä laissa taikka sen nojalla säädettyjä tai määrättyjä vaatimuksia.

Katsastuspalvelujen tarjonnan puutteellisuutta arvioidessaan Liikenne- ja viestintäviraston on otettava huomioon ainakin alueen raskaiden ajoneuvojen katsastuspalvelujen saatavuus, seudun tyypilliset asiointimatkat ja katsastusvelvollisuuden alaisten raskaiden ajoneuvojen määrä.

Liikenne- ja viestintäviraston on peruutettava tässä pykälässä tarkoitettu poikkeuslupa, jos 1 momentissa tarkoitettu katsastuspalvelujen puutteellisuutta koskeva edellytys ei enää täyty. Peruutetun luvan mukainen toiminta on lopetettava viimeistään vuoden kuluttua siitä, kun puute palvelujen tarjonnassa on poistunut.

9 §

Hakijan luotettavuuden arviointi

Katsastuslupan hakijaa pidetään luotettavana, jos hakija taikka yhtiömuodossa toimivaan hakijaan määräävässä asemassa oleva ei ole liiketoimintakiellossa tai määrätty liiketoimintakieltoon viiden viimeisen vuoden aikana.

Hakijaa tai 1 momentissa tarkoitettua muuta henkilöä ei kuitenkaan pidetä luotettavana, jos hänet on tuomittu:

1) kymmenen viimeisen vuoden aikana vähintään kahden vuoden pituiseen vankeusrangaistukseen;

2) viiden viimeisen vuoden aikana rangaistukseen vakavasta ajoneuvojen katsastusta, rekisteröintiä, verotusta, kirjanpitoa tai varainhallintaa koskevien säännösten rikkomisesta taikka yli kuuden kuukauden, mutta alle kahden vuoden pituiseen vankeusrangaistukseen muusta rikoksesta, jonka katsotaan osoittavan henkilön tai yhtiön olevan ilmeisen sopimaton harjoittamaan katsastustoimintaa; taikka

3) kolmen viimeisen vuoden aikana enintään kuuden kuukauden pituiseen vankeusrangaistukseen tai toistuvasti sakkorangaistukseen rikoksista, joiden katsotaan osoittavan henkilön olevan ilmeisen sopimaton harjoittamaan katsastustoimintaa.

Hakijaa tai 1 momentissa tarkoitettua muuta henkilöä ei myöskään pidetä luotettavana:

1) rikossyytteen ja sen edellyttämien tutkimusten ajan, jos näillä voi olla vaikutusta hakijan tai henkilön edellytyksiin hoitaa tehtäväänsä;

2) enintään viiden vuoden ajan aiemman toiminnan perusteella, jos hakija tai henkilö on toiminnallaan aiheuttanut muusta kuin tässä pykälässä tarkoitetusta syystä katsastusluvan peruuttamisen 43 a §:n nojalla; taikka (15.3.2019/317).

3) jos viimeisen viiden vuoden aikana hakijan tai henkilön toiminnan vuoksi on annettu toistuvasti katsastustoiminnan harjoittamiseen liittyviä huomautuksia tai kirjallisia varoituksia taikka hakijaa tai henkilöä on 44 §:n nojalla kielletty suorittamasta katsastuksia.

10 § (23.11.2018/939)

Hakijan luotettavuudesta päättäminen

Liikenne- ja viestintävirasto päättää erikseen katsastusluvan hakijan tai 9 §:ssä tarkoitetun muun henkilön pyynnöstä taikka muutoin tarvittaessa, katsotaanko hakija tai henkilö luotettavaksi.

11 § (28.6.2017/474)

11 § on kumottu L:lla 28.6.2017/474.

12 § (15.3.2019/317)

12 § on kumottu L:lla 15.3.2019/317.

13 § (15.3.2019/317)

Katsastusluvan hakeminen

Katsastuslupaa haetaan kirjallisesti Liikenne- ja viestintävirastolta. Hakemukseen on liitettävä:

1) yhtiömuodossa toimivalta hakijalta kaupparekisteriote tai muu vastaava selvitys sekä selvitys yhtiön omistussuhteista;

2) selvitys siitä, miten hakija varmistaa toimintansa riittävän korkean laadun, ja selvitys 7 §:n 1 momentin 5 kohdassa tarkoitetusta järjestelmästä;

3) selvitys siitä, miten hakija järjestää toimintansa siten, ettei hakijan harjoittama muu ajoneuvoihin liittyvä toiminta kuin katsastustoiminta vaikuta katsastuksen lopputulokseen;

4) selvitys siitä, miten hakijan on tarkoitus toteuttaa yhteydet liikenneasioiden rekisteriin;

5) selvitys siitä, miten hakija sekä yhtiömuodossa toimivaan hakijaan määräävässä asemassa oleva täyttää hakemuksen mukaisen toiminnan vaatimukset.

14 § (15.3.2019/317)

Katsastusluvan myöntäminen

Liikenne- ja viestintäviraston tulee myöntää katsastuslupa hakijalle, joka täyttää 7 §:ssä säädetyt edellytykset.

14 a § (15.3.2019/317)

Katsastustoiminnan aloittamista koskeva ilmoitus